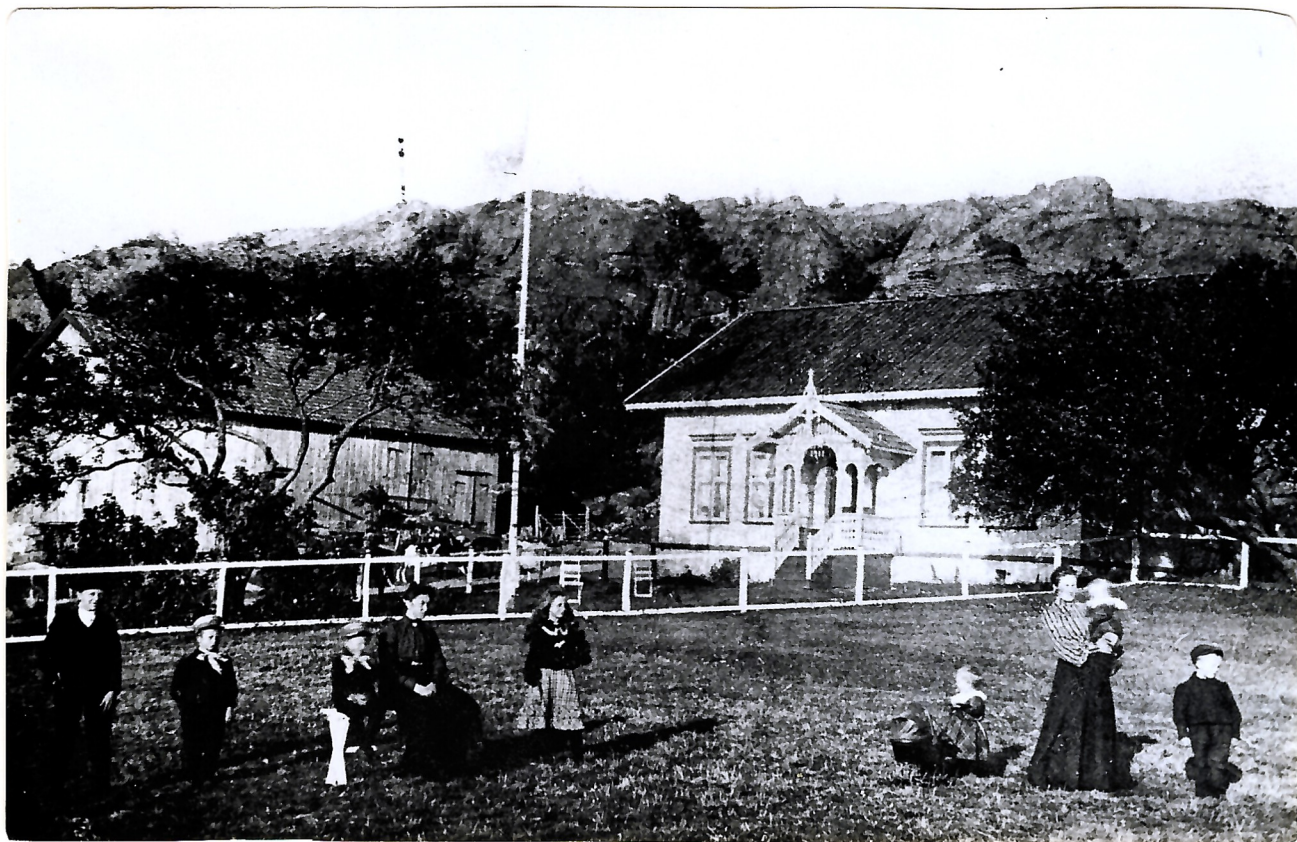

Eian i 1904

Eian i 1942

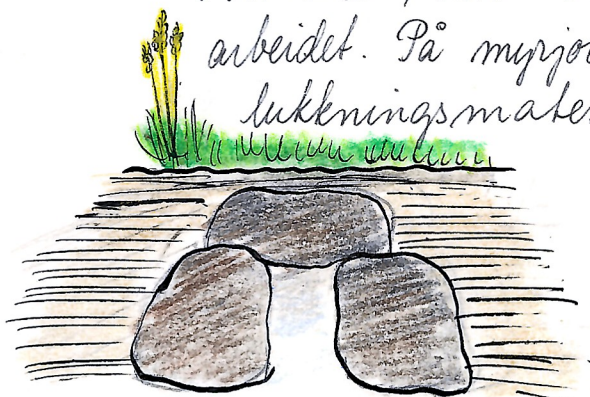
Gårdsdriften fra 1896-1941

I 1896 ble det holdt auksjon over Eian. Den nye eieren het Haakon Mathisen. Men da han en tid hadde deltatt i buttlennose fangsten ved Svalbard og siden fortsatte som maskinist på "Leikene" i U.S.A., ble det hovedsakelig fru Mathilde Mathisen og hennes 4 barn som kom til å drive gården. Hun hadde sterkt pågangsmot, og da det viste seg at hun styrte både mennesker og dyr med stå hånd, ble hun snart en av de ledende i bygda. På kjøkkenet var hun en flink kokk, og hun sydde selv barnas klær. Noe slikt som Barneværnsnemnd og bygder fantes det jo ikke på denne tiden, og det fortelles at fru Mathisen stadig kunne observeres med hest og bil på vei til et eller annet fattig hjem med en "godbit" fra kjøkkenet.

Fru Mathisen hadde i alle år et åpent og gjestfritt hjem. Foruten slekt og venner som stadig var på besøk, hadde hun i flere år betalende sommergjester fra Christiania, som det het den gangen. Det var ikke nok for disse fine damene å gå med side skjørt. De brukte også vidbremmede hatter, store parasoller og vanter på hendene for å beskytte seg mot solen. Det var nemlig om å gjøre å beholde huden melkehvit og fin året rundt.

Gården var ved overdragelsen i dårlig forfatning både hva huser og jord angår. I 1916 ble imidlertid det gamle uthuset revet, og et nytt og større ble påbegynt. Mesteparten av tømmeret til dette nybygget ble hugget i gårdens egen skog, og kjørt med hest til saga i Brønnli. (Den er nå nedlagt) Materialene ble så fraktet tilbake på samme måte. Da den nye låven fikk en grunnflate på 250 m², var det mye som skulle til, og resten av materialene ble derfor hentet av Haakon Mathisen og sønnen Kristian på Sritzø sag ved Larvik. Det ble også da benyttet hest.

Som på så mange andre gårder på denne tiden var jorda vannsyk og full av stein. Det første som ble gjort for å forbedre tilstanden var å legge igjen de åpne grøftene som gikk på kryss og tvers og gjorde gåldsdriften tungvint. Men det som virkelig skapte en forandring, var den systematiske grøftingen som ble satt igang i 1918. Det var sønnen til Haakon og Mathilde, den 18 årige Kristian, som ledet dette arbeidet. På myrjord ble det benyttet åspevirke som lukkningsmateriale. Derimot ble det lagt stein-grøfter på sandjord. Dette var et meget tungt arbeid, når vi tenker på at alt ble utført med hånd.

HÅNDLAGT STEINGRØFT - TVERRSNITT

MATHILDE MATHISEN MED SINE FIRE BARN :
MICARL , GUDRUN , FRITZ , KRISTIAN .

HAARON MATHISEN 1945, 77 ÅR

Fra far til sønn

De tre eldste barna til Haakon og Mathilde hadde alle glidd mer eller mindre bort fra gårdsdriften. To av dem emigrerte for en stund til Amerika, og den tredje begynte en bakeriforretning på Stokke. Det ble derfor den yngste sønnen, Kristian, som kom til å overta gården i 1941. Han hadde tatt eksamen ved Fossmes landbrukskole i 1922, og da han hadde hjulpet til med gårdsdriften i alle år, var han godt kvalifisert til dette.

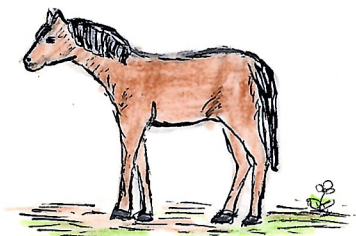
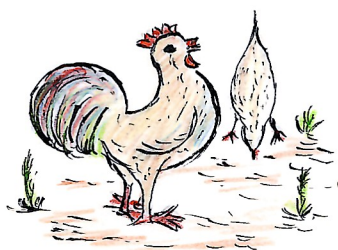
Kristian Håkonsen hadde giftet seg med Dagmar Sunde i 1938. Året etter ble datteren Åse født, og i 1946 kom Randi til verden. I alle år hadde det vært både gårdsgutt og hushjelp på Eian. Men da barna ble større, og det stadig ble vanskeligere å få hjelp både til ute- og innearbeid, forsøkte de å klare seg alene. Siden 1952 har det derfor ikke vært noe fast arbeidshjelp på gården. I sommerhalvåret har det imidlertid blitt leid hjelp til luking, høying, potetplukking osv.

Kristian fortsatte stort sett å drive gården slik som det var blitt gjort mens hans foreldre bodde der. Det ble dyrket grønnsaker, korn, høy og poteter. I fjøsset var det 5-6 kuer, noen kalver og endel griser.

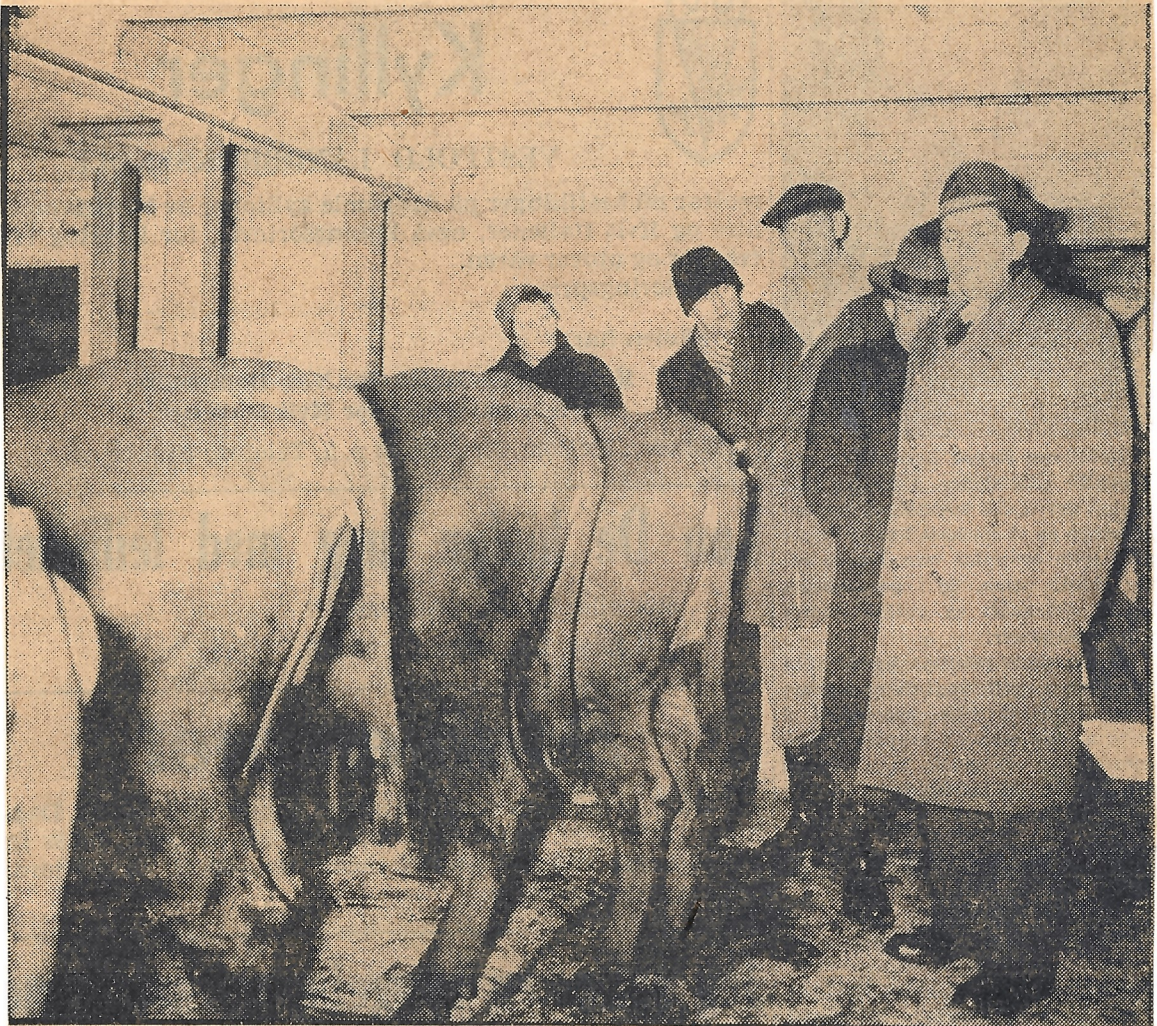
I flere år drev han også med havgjøring. Både Rovegubben som han hadde i 6 år (37-43), og Dikken var hester som fikk mange og store premier. Den siste ble benyttet til arbeidshest i flere år etterat den hadde sluttet sin "kariere" på havebanen.

I 1959 sluttet Flåkonsen med kuer. Det ble holdt auksjon over disse og endel hesteredskap. Fra nå av ble driften lagt om. Traktoren hadde inn istedenfor hesten, korn og poteter ble dyrket istedenfor høy. I fjøset fikk grisene sin plass der hvor "drøvtyggerne" før hadde holdt til. Fra tid til annen har det vært opptil 20 griser med smått og stort. Hønsedriften ble også utvidet, og i dag holdes det 350 høns på gården.

AUKSJON I FJØSET PÅ EIAN

Det ble igår holdt auksjon over endel rødkoll-kuer, redskaper og maskiner m. m. hos gårdbruker Kristian Håkonsen på Eian. Litt surt og kaldt var det, så der var ikke møtt opp så store auksjonspublikumet. Prisene var sånn middels og for en av kuene ble tilslaget 1800 kroner. Auksjonsfirmaet Georg Solberg A.s stod for auksjonen. På bildet er endel av auksjonsfolkene samlet i fjøset rundt kyrne som er under hammeren.

Reparasjoner

Da krigen var slutt, ble interiøret i framhuset forandret. Bortsett fra maling og en del småreparasjoner hadde dette stått uforandret i lengere tid. Nå ble kjøkkenet, som fikk en moderne innredning, flyttet mot syd. Flere vegger ble slått ut og store vinduer ble satt inn slik at værelsene ble større og lysere.

I 1956 ble den gamle potetkjelleren revet. Man regner med at den var blitt bygget samtidig med framhuset, og måtte derfor ha vært over 200 år gammel. I den nye kjelleren ble det god lagringsplass til poteter og grønnsaker + et stort rom til maskiner.

Våren 1960 ble det store loftet i 2. etage omarrangert til leilighet. For at stuen skulle bli større og lysere ble det bygget en korst mot vest. Foruten denne stuen på 30 m² er det 2 soverområder, kjøkken, bad og W.C. i 2. etage.

Sommeren og høsten 1965 skjedde det store forandringer med løven. Veggene mellom stallen, stallgangen og hestelaet ble revet. Så ble det bygget et moderne hønsehús med elektrisk rifeanlegg, automatiske vanningskar og melsilo.

EIAN I 1904 MED DEN GAMLE KJELLEREN

KJELLEREN RIVES

DEN NYE KJELLEREN - FERDIG 1956

Eian i dag

Når hesten forsvinner fra en gård, står man ganske hjelpeløs vis ikke det maskinelle utstyr er i orden. Noen "maskinpark" fins ikke på Eian. Gården er jo ikke av en slik størrelse at det ville lønne seg. Men traktor, plog og harv hører selvsagt til. Dessuten har eieren, sammen med 2 andre gårdbrukere, kjøpt en helautomatisk potetsetter. Det blir vanligvis satt 15 mål poteter, så den maskinen er selvsagt til stor hjelp om våren.

Allerede i mars-april begynner forberedelsene til sommeren. Det er kål og blomkål som skal pickles og settes ut i den varme misbenken. Omkrent samtidig blir det sådd gulrøtter i veksthuset. Dette huset som er av plast, blir senere (ca. 2 mnd.) flyttet, og så blir det plantet tomater i det.

Det kungs mye vann når man driver med grønnsaker. Men allerede i 1950 fikk gården sitt eget vanningsanlegg. Det ble da boret 82 m ned i fjellet, med et resultat av 1500 l pr. time. Det er hovedsakelig kål, gulrøtter og bønner som kenger vann, men når det er svært tørt må også korn (så langt det lar seg gjøre) og tidlig poteter få en "dusj".

i JORDBÆR-
ÅKEREN →

